

דָּבָר אחר לשֶׁבֶב אֲצַלָּה, בִּמְהֵ דָאַת אָמֵר, (ויקרא טו) וְלֹאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁבֶּב עִם טְמֵאָה. לְהִזְהַע עַפְהָ לְמִיחַב לָהּ רַבּוֹ וּבְרַכָּאָן וּסְיִיעָתָא. דָאַלְמַלָּא סְיוּעָא הַזָּה לָהּ מְלֻעִילָא, לֹא אַשְׁתָּאָר בְּעַלְמָא אָפִילָוּ חָדָ. אֲבָל בְּגִינָן דָקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַיִים עַל עַלְמָא, אַשְׁתָּאָר עַלְמָא בְּקִיזְמִיה.

רַבִּי אָבָא אָמֵר, כֵּלָא אִיהוּ אֲרָחָא חָדָא, אֲבָל יִצְרָר הַרְעָה הוּא דְקָא אֲזִיל וּמְפַתִּי לוֹזָן לְבִנֵּי גְּשָׂא, בְּגִינָן לְאַסְטָאָה אֲרָחִיהוּ וְלֹא תְדַבְּקָא בָּהּ, בְּכָל יוֹמָא יוֹמָא, וּבְכָל עִידָן וּעִידָן. סְטִי לֵיהּ לְבָר נְשָׁ מְאַרְחָא דְקָשָׁוֹט, בְּגִינָן לְדָחִיא לֵיהּ מְאַרְחָא דְחַיִי, לְאַמְשָׁבָא לֵיהּ לְגִיהַנָּם.

זְכָרָה אִיהוּ מְאָן דְעַבִּיד זְנִטִיר (נ"א זְכָרָה מֵאִי עַבִּיד, גְּטִיר) אֲרָחָוי וּשְׁבִילָיו, בְּגִינָן דְלָא יְתַדְּבָק בְּיַהְה. הַיִּנוּ דְבָתִיב וְיַהְיָה כְּדָבָרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלֹא שְׁמַע

לשון הקודש

דָבָר אחר לשֶׁבֶב אֲצַלָּה - בָמוֹ אֲבָל יִצְרָר הַרְעָה הוּא שְׁחוֹלָךְ וּמְפַתָּה אֶת שְׁנָאָמֵר (ויקרא טו) וְלֹאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁבֶּב עִם בְּנֵי הָאָדָם בְּרִיךְ לְהִסְטוֹת אֶת דְרַכְיכֶם וְלֹא תְדַבְּקָק בָּהּ עַמָּה - לְתַת לָהּ גְּדָלוֹת וּבְרַכּוֹת וּסְיוּעָ, שָׁאַלְמַלָּא הִיה לָהּ סְיוּעָ מְלֻמָּלָה, לֹא גְּשָׁאָר בְּעוֹלָם אֲפָלוֹ אֶחָד, אֲבָל מְשֻׁוְּשִׁים שְׁהַקְרֹושׁ בְּרוֹךְ הוּא חָס עַל הָעוֹלָם, גְּשָׁאָר הָעוֹלָם בְּקִיזְמוֹ.

אֲשֶׁרְיוּ מֵ שְׁעוֹשָׁה וּשְׁוּמָר וְאֲשֶׁרְיוּ מֵ שְׁעוֹשָׁה, שְׁוּמָר דְרַכְיוּ וּשְׁבִילָיו בְּרִיךְ שְׁלָא

רַבִּי אָבָא אָמֵר, הַבָּל הוּא דָרָךְ אֶחָת,

אליה, בפָמָה (נ"א בפָמָה) דאיהי אמרת ליה בְכָל יוֹמָא. דהָא רוּת מִסְאָבָא, יִצְרָר הַרְעָע, אֲיהוֹ מִפְתֵּחַ לִיהְ לְבָרֶנֶשׁ, בְכָל יוֹמָא, לְשַׁבֵּב אֲצָלָה, גַּו גִּיהְנָם, וְלֹא תַדְגַּנָּא תִּפְנַן, לְהִיוֹת עַמָּה.

תָּא חֻזִּי, בְּדַ בָּר נֶשׁ אַתְדַּבָּק בְּהַזָּא סְטָרָא, אַתְמִשֵּׁךְ אַבְתָּרָה, וְאַסְתָּאָב עַמָּה בְּהָאִי עַלְמָא, וְאַסְתָּאָב עַמָּה בְּעַלְמָא אַחֲרָא. תָּא חֻזִּי, הָאִי סְטָרָא מִסְאָבָא, מַנוּלָּא אֲיהוֹ, לְכָלוֹכָא אֲיהוֹ. בְּדַבְתִּיב, (ישעה ל) צָא תָּאָמֵר לוֹ, צֹאָה מִפְשֵׁש. וּבִיה אַתְהַן מַאן דְּאַסְטֵי אַרְחוֹי מַן אָרוּיִתָּא, וּבִיה אַתְדַּנוּ אַינְנוּ חִיּוּין דְּעַלְמָא, דְּלִילָת לֹזֶן מַהְיִמְנָתָא בְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מַה בְּתִיב, וַיְהִי בְּהַיּוֹם הַזֶּה וַיָּבֹא הַבִּיתָה לְעַשׂוֹת מַלְאָכְתָו וְאֵין אִישׁ מְאַנְשֵׁי הַבִּית שָׁם בְּבִיתָה. וַיְהִי בְּהַיּוֹם הַזֶּה, יוֹמָא דִיְצָר הַרְעָע שְׁלָטָא בְּעַלְמָא,

---

לשון הקודש

ידבק בו, הינו מה שפטות וביה בדבורה צד הפטאה הוה הוא מנול, והוא מלבללה, בכתוב (ישעה ל) צא תאמיר לו, צואה מפש, ובו נדוֹן מי שפטטה דרבו רוּת הפטאה, יִצְרָר הַרְעָע, מִפְתֵּחַ אֶת הָאָדָם בְכָל יוֹם לְשַׁבֵּב אֲצָלָה, בתרוד העיגנים, ולהדונ שם, לְהִיוֹת עַמָּה.

בָּא רָאָה, בְּשָׁאָדָם נִדְבַּק לְאוֹתוֹ הַצָּד, נִמְשֵׁךְ אַחֲרִיה, וְנִטְמָא עַמָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִטְמָא עַמָּה בְּעוֹלָם הַאָחֵר. בָּא רָאָה,

ונחתתא לאסטה לבני נשא. אימתי, יומא דאתה בר נש לאתבא בתיוּבתא על חובי, או לאשתחלא באורייתא, ולמעבד פקודי דאורייתא. ובדין בההוא יומנא נחתתא, בגין לאסטה לבני עלמא.

ויבא הביתה לעשות מלאתו, בגין לאשתחלא באורייתא ולמעבד פקודי דאורייתא, דאייה מלאתתו דבר נש בהאי עלמא. ובין עבידתא דבר נש בהאי עלמא, הוא עבידתא קודשא בריך הויא. בעי לייה לבר נש, למינו תקיפה כאריא בכל סטרוי, בגין דלא ישלוט עליי סטרא אחרא, ולא יכול למפתוי לייה. מה בתיב אין איש, לית גבר דיקום לךכילה דיכיר הרע, ויגח ביה קרבא כדקה יאות. מאי אורחיה דיכיר הרע, בין דחמי דלית בר נש קאים לךכילה ולאגחא ביה קרבא, מיד:

לשון הקורש

הזה - היום שיציר הרע שלט בעולם והוא ריד להשטיין לבני האדם. מתי? היום שבא אדם לשוב בתשובה על חטאינו, או להשתקל בתורה ולבנות מצות התורה, ואנו ירד באותו זמן כדי להשטיין לבני האדם.

ויבא הביתה לעשות מלאתו, כדי להשתקל בתורה ולבנות מצות התורה, שהיא מלאתו של האדם מה הרפו של יציר הרע? בין שרוואה שאין האדם עומדת בנטנו וויצא לקרב

וְתַתְפִּשְׁהוּ בָּגָדֹ לֵאמֹר שְׁכָבָה עַמִּי. וְתַתְפִּשְׁהוּ בָּגָדֹ, בְּגַיּוֹן דָּבָר שְׁלִיטִים יִצְרָא הָרָע עַלְיהָ דָּבָר גַּשֶּׁשׁ, אֲתָקִין לִיהָ, וְקַשְׁיט לִיהָ לְבוֹשָׂיו, מַסְלָסֶל בְּשֻׁעָרֶיהָ. הָרָא הוּא דְּבָתִיב וְתַתְפִּשְׁהוּ בָּגָדֹ לֵאמֹר שְׁכָבָה עַמִּי, אֲתָדְבָק עַמִּי.

מִאן דָּאִיהָ זְבָאָה, אֲתָתְקָף לְקַבְּלִיהָ, וְאַגָּח בֵּיהָ קְרָבָא. מָה בְּתִיב, וַיַּעֲזֹב בָּגָדֹ בִּידָה וַיַּגַּד וַיַּצָּא הַחֹצֶה, יִשְׁבּוֹק לִיהָ, וַיַּתְּתַקְּפֵף לְקַבְּלִיהָ. (ס"א ואנה ביה קְרָבָא) וַיַּעֲרוֹק מַנִּיהָ, בְּגַיּוֹן לְאַשְׁתּוֹבָא מַגִּיהָ, וְלֹא יִשְׁלוֹט עַלְוָיו. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, זָמִינֵינוּ אֵינוֹ צְדִיקִיא לְמַחְמֵי לִיצְרָא הָרָע, כַּחֲדָה טֹורָא רְבָרָבָא, וַיַּתְּמִהּוּן וַיַּמְרִינוּן. אֵיךְ יִכְילֵנָא לְאַכְפִּיא לִיהָ לְטוֹרָא רְבָרָבָא הַדִּין עַלְאָה. זָמִינֵינוּ רְשִׁיעִיא לְמַחְמֵי לִיהָ לִיצְרָא הָרָע, דְּקִיק בְּחוֹטָא דְשֻׁעָרָא, וַיַּתְּמִהּוּן וַיַּמְרִינוּן. הַיְד לֹא יִכְילֵנָא

לשון הקודש

בָּגָדֹ וַיְלַחֵם בּוֹ קָרְבָּו וַיַּבְרַח מִפְנוֹ כְּרִי לְהַגְּנִיל מִפְנוֹ, וְלֹא יִשְׁלַט עַלְיוֹן. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עֲתִידִים هֵם הַצְדִיקִים לְרֹאשׁוֹת אֲתָה יִצְרָא הָרָע בְּמוֹחַר גָּדוֹל, וַיַּתְּמִהּוּ וַיַּאֲמִרּוּ, אֵיךְ יִכְלְנוּ לְהַכְנִיעַ אֲתָה הַהְרָר הַגָּדוֹל הַעַלְיוֹן הַזָּהָר? וְעַתִּידִים הַרְשָׁעִים לְרֹאשׁוֹת אֲתָה הַיִצְרָא הָרָע דְּקִיק בְּמוֹחַר חֹוט שְׁלַשְׁעָה, וַיַּתְּמִהּוּ וַיַּאֲמִרּוּ אֵיךְ לֹא יִכְלְנוּ לְהַכְנִיעַ אֲתָה חֹוט הַשְׁעָה אַתָּה, מִיד – וְתַתְפִּשְׁהוּ בָּגָדֹ לֵאמֹר שְׁכָבָה עַמִּי. וְתַתְפִּשְׁהוּ בָּגָדֹ בָּגָדֹ, מִשּׁוּם שֶׁבָּאָשָׁר יִצְרָא הָרָע שׁוֹלֵט עַל הָאָדָם, מִתְּקִין אֹתוֹ וּמִקְשִׁיט לוֹ אֲתָה לְבוֹשָׂוּ, מַסְלָסֶל בְּשֻׁעָרֶוּ. וְהוּ שְׁבָתוֹב וְתַתְפִּשְׁהוּ בָּגָדֹ לֵאמֹר שְׁכָבָה עַמִּי, הַדְּבָק עַמִּי. מִי שָׁהּוּא צְדִיק, מַתְּגַנְּבָר בָּגָדֹ וַיַּגַּד בּוֹ קָרְבָּ. מָה בְּתוֹבָ? וַיַּעֲבֵר בָּגָדֹ בִּידָה וַיַּגַּד וַיַּצָּא הַחֹצֶה. יַעֲזֹב אֹתוֹ וַיַּתְּגַנְּבָר

לאכפיא לחוּטָא דשׁעַרָא בְּדָא דקִיקָא. אלין יבְּפֹזֶן
ואלין יבְּפֹזֶן. וקִידְשָׁא בָּרִיךְ הוּא יבְּעֵר לֵיה מַעַלְמָא,
ויבּוּס לֵיה לְעַיְנִיהּוּ, וְלֹא יִשְׁלוֹט עוֹד בְּעַלְמָא, וַיְחַמֵּן
צדיקיא ויחדזון. בָּמָה דָאַת אָמָר, (תהלים קמ) אֲךָ צְדִיקִים
יוֹדוּ לְשֻׁמֶּךָ יִשְׁבוּ יִשְׁרִים אַת פְּגִידָה. (דף קצ' ע"א)

ויהי אחר הדברים האלה חטאוי משקה מלך
מצרים וגוי. רבי יהודה פתח, (עמוס ג) היישאג
אריה בעיר וטרף אין לו היהתו בפיר קולו ממעונתו
בלתי אם לך. היישאג אריה בעיר.

תא חוו, בפה את לון לבני נושא לאשגחא
בפוקהנה דקדשא בריך הוא. דבל מאן
דאשתחדל באורייתא, ובפוקהנה דקדשא בריך הוא,
דחלתיה ואימתיה הוא על כלא. דהא بد ברא
קדשא בריך הוא עלמא, עבד כל בריון בעלמא,
כל חד וחד בדיקגניה קדקא חי ליה. ולברת ברא

לשון הקודש

בזה דקיק?! אלו יבכו ואלו יבכו
והקרוש ברוך הוא יברר אותו מן
העולם וישחת אותו לעינייהם, ולא ישלט
עוד בעולם, ויראו הצדיקים ווישמחו,
במו שנאמר (תהלים קט) אֲךָ צְדִיקִים יוֹדוּ
לְשֻׁמֶּךָ יִשְׁבוּ יִשְׁרִים אַת פְּגִידָה.
ויהי אחר הדברים האלה חטאוי משקה
מלך מצרים וגוי. רבי יהודה פתח, (עמוס ג)

לייה לבר נש בדיזקנָא עלאה, ושלטיה על כליה,
בדיזקנָא דא.

אבל זמגא דבר נש קאים בעלמא, כל אינז ברינו
העלמא זקפין רישא, ומסתבלן בדיזקנָא
עלאה דבר נש. בדין כליה דחלין וועין מקפהיה, במא
ראת אמר, (בראשית ט) ומוראכם וחתכם יהי על כל
הית הארץ ועל כל עופ השמים וגו', והני מילוי, כدر
מסתבלן וחמן ביה, האי דיזקנָא, ונשmeta ביה.

אמר רבי אלעזר, אף על גב נשmeta לאו ביה,
צדיקיא לא משתגין ממה דהוא דיזקנָהון
בקדרmittא. ובדר בר נש לא איזיל בארכוי דאוריתא,
האי דיזקנָא קדישא אתחלה ליה. ובדין חיות בראש
יעופא דשמייא יבלין לשפטאה עלייה, בגין דאתחלה

לשון הקודש

העולם, עשה את כל הבריות של העולם
כל אחד ואחד בדמותו בראוי לו, ואחר
כך ברא את האדם בדמות עליונה,
והשליט אותו על כלם בדמות הוו.
שפלו מן שארם עומד בעולם, כל אותם
הבריות של העולם זקפים ראים
ומסתבלים בדמות העליונה של האדם,
או כלם פוחדים וועים מלפניו, כמו
שנאמר (בראשית ט) ומוראכם וחתכם יהי

**לִיה֙ הָאֵי דַיּוֹקְנָא קְדִישָׁא, אֲתַחַלְפֵת֙ לִיה֙ הָאֵי דַיּוֹקְנָא
דְּבָר֙ גַּשֶּׁשׁ.**

וְתֵא חַזִּי, קְדֻשָּׁא בְּרוּךְ הוּא אֲחַלָּפֵת עַזְבִּין דְּלַעַילָּא
וִתְתֵא, בְּגִינַּן לְאַהֲרֹן מְלִין לְאַתְרִיהוּ,
וְלֹא שְׁתַכְחָא רְעוּתֵיהַ בְּכָל עַזְבִּי דְעַלְמָא. דְנִיאָל לֹא
אֲשֶׁתְגַי דַיּוֹקְנִיהַ פְּד אֲפִילּוּ לִיהַ בְּגִוְבָּא דְאַרְיוֹתָא,
וּבְגִינַּן כֵּד אֲשֶׁתְזִיב. אָמֵר רַבִּי חִזְקִיָּה, אֵי הַכִּי, הָא
כְּתִיב, (דְנִיאָל ۱) אֱלֹהִי שְׁלָח מְלָאכָה וּסְגָר פָּם אֲרִיוֹתָא
וְלֹא חַבְלוֹנִי. מְשֻׁמָּעַ דְבִגְיָן מְלָאכָא דְסָגָר לְפָומִיהוּ,
לֹא אֲתַחְבֵּל.

אָמֵר לִיהַ, בְּגִינַּן דֹא לֹא אֲתַחְבֵּל, דָהָא הַהוּא
דַיּוֹקְנִיהַ דְבָר גַשֶּׁשׁ זְבָחָה, אֵיתָו מְלָאכָא מִפְשָׁשָׁ
דְסָגָר פָוָמָא, וְקַשְׁיר לֹזָן, לְגַטְרָא לִיהַ, דָלָא יְחַבְלוֹנָ
לִיהַ. וּבְגִינַּן כֵּד אֱלֹהִי שְׁלָח מְלָאכִיהַ, הַהוּא דְכָל

לשון הקודש

שְׁהִרְמוֹת הַקָּדוֹשָׁה הַזּוּ הַתְּחִלָּפָה לוּ, כִּי, הַגָּה בְּתוֹב (דְנִיאָל ۱) אֱלֹהִי שְׁלָח אֶת
מְלָאכָו וּסְגָר אֶת פִּי הָאֲרִיוֹת וְלֹא חַבְלוֹ
אָוֹתִי. מְשֻׁמָּע שְׁמָשׁוֹם הַמְלָאכָ שָׁפָגָר אֶת
פִּיכָּם, לֹא גַזָּק.

אָמֵר לוּ, מְשׁוּם זֶה לֹא גַזָּק, שְׁהָרִי אָוֹתָה
דְמָמוֹת הָאָרָם הַצְדִיק הִיא הַמְלָאכָ מִפְשָׁש,
שְׁפָגָר אֶת חַפְתָּה וּקוֹשָׁר אָוֹתָם לְשָׁמָר
אָוֹתָו שְׁלָא יַזְקִיף לוּ, וּמְשׁוּם בְּ אֱלֹהִי
וּמְשׁוּם בְּ גַזָּול. אָמֵר רַבִּי חִזְקִיָּה, אֵם